06/01/2020

Απόστολος Αρσάκης

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

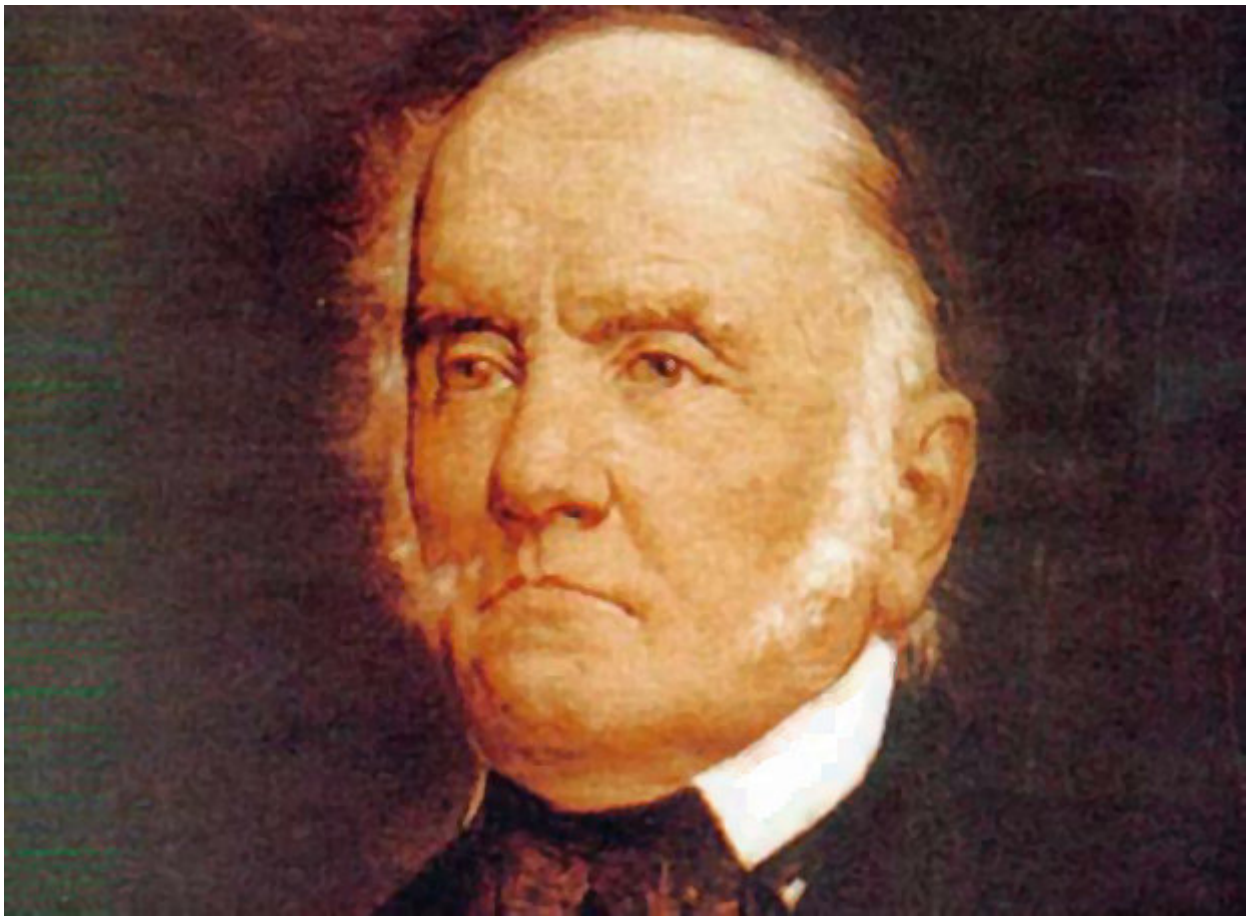

Βορειοηπειρώτης ιατρός, λόγιος, πολιτικός και εθνικός ευεργέτης. Έζησε κι έδρασε στη Ρουμανία, της οποίας διατέλεσε πρωθυπουργός για λίγες ημέρες το 1862.

Ο Απόστολος Αρσάκης (Αποστόλ Αρσάκε για τους Ρουμάνους) γεννήθηκε στις 6 Ιανουαρίου 1792 στο χωριό Χοταχόβα, κοντά στην Πρεμετή (σημερινό Χοτόβε Αλβανίας). Ήταν γιος του Κυριακού Αρσάκη, ο οποίος ήταν εξάδελφος με τους αδερφούς Τοσίτσα. Το 1800 ο πατέρας του τον έστειλε στο Βουκουρέστι, όπου ζούσε ο αδερφός του Γεώργιος, ο οποίος ήταν έμπορος, και οι θείοι του Ζώτος και Ηλίας.

Το 1804 στάλθηκε από τον θείο του στη Βιέννη, όπου έλαβε τη γυμνασιακή εκπαίδευση και διδάχθηκε την ελληνική παιδεία από τον διδάσκαλο του Γένους Νεόφυτο Δούκα. Στη συνέχεια μετέβη στη Χάλη της Σαξονίας, όπου σπούδασε Ιατρική. Το 1811 έγραψε βουκολικό ειδύλλιο σε γλαφυρή αρχαία δωρική διάλεκτο

κατά μίμηση του Θεοκρίτου. Το ειδύλλιο αυτό το αφιέρωσε στον Μέγα Ναπολέοντα, με αφορμή τη γέννηση του γιου του και επιχειρώντας με αυτό να συγκινήσει τον αυτοκράτορα, ώστε να βοηθήσει στην απελευθέρωση των Ελλήνων από τους Τούρκους.

Το 1813, σε ηλικία 21 ετών, ανακηρύχτηκε χειρουργός και διδάκτορας με τη διατριβή του, γραμμένη στη λατινική γλώσσα, «Περί του εγκεφάλου και του νωτιαίου μυελού των ιχθύων». Το έργο του αυτό εκτιμήθηκε ως σημαντικό έργο για την εποχή του, αλλά και ευρύτερα για την ιστορία της Φυσικής Ιστορίας και μεταφράστηκε σε διάφορες ευρωπαϊκές γλώσσες. Διαλέγοντας την Ιχθυολογία, η οποία εθεωρείτο από τους δυσκολότερους κλάδους και, μάλιστα, το δυσκολότερο μέρος της, την ανατομική περιγραφή του εγκεφάλου και του νωτιαίου μυελού των ιχθύων, έγινε ένας από τους πρωτοπόρους ερευνητές της.

Αργότερα, δημοσίευσε στον «Λόγιο Ερμή» του Άνθιμου Γαζή τη μελέτη «Έκθεσις συνοπτική της ιατρικής ιστορίας», στην οποία παρουσιάζει την εξέλιξη της Ιατρικής από τα αρχαία χρόνια στα σπουδαιότερα έθνη. Το 1814 εγκαταστάθηκε στο Βουκουρέστι, όπου άσκησε για μία οκταετία το επάγγελμα του ιατρού σε διάφορα νοσοκομεία με αποστολικό ζήλο. Διετέλεσε, επίσης, έφορος νοσοκομείων και φιλανθρωπικών ιδρυμάτων.

Το 1822 εγκατέλειψε την ιατρική και μπήκε στη διπλωματική υπηρεσία του ηγεμόνα της Βλαχίας, ενώ την περίοδο 1836-1839 διετέλεσε γραμματέας επικρατείας τού ηγεμόνα της Βλαχίας Αλέξανδρου Γκίκα. Το 1857 πρωτοεκλέχθηκε βουλευτής και αγωνίστηκε υπέρ του ηγεμόνα της Βλαχίας και Μολδαβίας, Αλέξανδρου Κούζα. Την περίοδο 1857-1859 χρημάτισε μέλος της τετραμελούς επιτροπής για την ένωση της Βλαχίας και της Μολδαβίας, οι οποίες αποτέλεσαν κατόπιν τη Ρουμανία. Η τετραμελής επιτροπή επεξεργάστηκε νομοθετικά τη συνένωση των δύο ηγεμονιών και η δημιουργία της Ρουμανίας φέρει και την υπογραφή του Απόστολου Αρσάκη.

Το 1860 διορίζεται υπουργός Εξωτερικών των Ηνωμένων Ηγεμονιών της Βλαχίας και Μολδαβίας. Στις 8 Ιουνίου του 1862 αντικαθιστά στην πρωθυπουργία τον δολοφονημένο πρωθυπουργό Μπάρμπου Καταρτζίου. Στον πρωθυπουργικό θώκο παρέμεινε έως τις 24 Ιουνίου του 1862. Κατά τα έτη 1862-1865, μετά και την παραίτησή του από τα κυβερνητικά αξιώματα, παρέμεινε απλός βουλευτής. Το 1866, μετά την επανάσταση κατά του Αλέξανδρου Κούζα, αποχώρησε από την ενεργό πολιτική δράση.

Ο Αρσάκης παρακολούθησε βήμα προς βήμα την ελληνική επανάσταση και την ίδρυση του ελληνικού κράτους κι επιθυμούσε να συμβάλει στην πνευματική και

ηθική άνοδο των νεοελλήνων. Όταν φίλοι του τον πληροφόρησαν για την ίδρυση στην Αθήνα της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας και τους σκοπούς της και ότι θεμελίωσε, αλλά αδυνατεί να οικοδομήσει, ελλείψει πόρων, σχολικό κτίριο, αποφάσισε να συνεισφέρει οικονομικά για την αποπεράτωσή του. Έτσι, με δικές του δαπάνες ανεγέρθηκε το μεγαλοπρεπές κτίριο της οδού Πανεπιστημίου, που χρησιμοποιήθηκε ως σχολείο έως το 1933 και από τότε μέχρι σήμερα στεγάζει δικαστικές υπηρεσίες (πρώτα τα τακτικά δικαστήρια της πρωτεύουσας και κατόπιν το Συμβούλιο της Επικρατείας). Οι συνολικές χορηγίες του Αρσάκη προς τη Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία ανήλθαν στο ποσό των 600.000 χρυσών δραχμών. Σε ένδειξη ευγνωμοσύνης προς τον μεγάλο ευεργέτη του, το σχολείο ονομάστηκε «Αρσάκειον». Με το όνομα αυτό είναι γνωστό και το κτίριο που περικλείεται από τις οδούς Πανεπιστημίου, Αρσάκη, Σταδίου και Πεσμαζόγου.

Ο Απόστολος Αρσάκης πέθανε στις 16 Ιουλίου 1874 στο Βουκουρέστι, σε ηλικία 82 ετών.

Πηγή: sansimera.gr